

Bruxelles, 3. srpnja 2026.
(OR. en)

10953/26

LIMITE

ECOFIN 878
UEM 297

EIB
ECB

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	PREPORUKA VIJEĆA s ciljem okončanja stanja prekomjernog deficita u Bugarskoj

PREPORUKU VIJEĆA

s ciljem okončanja stanja prekomjernog deficita u Bugarskoj

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 126. stavak 7.,

uzimajući u obzir preporuku Europske Komisije,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 126. UFEU-a države članice dužne su izbjegavati prekomjerni državni deficit.
- (2) Pakt o stabilnosti i rastu temelji se na cilju zdravih i održivih javnih financija kao sredstvu jačanja uvjeta za stabilnost cijena i snažan, održiv i uključiv rast koji se temelji na financijskoj stabilnosti, čime se doprinosi ostvarivanju Unijinih ciljeva za održiv rast i zapošljavanje.
- (3) Vijeće je [datum] u skladu s člankom 126. stavkom 6. UFEU-a zaključilo da u Bugarskoj postoji prekomjerni deficit zbog neusklađenosti s kriterijem deficita¹.

¹ Odluka Vijeća od [DATUM] o postojanju prekomjernog deficita u Bugarskoj (SL L [SL: molimo u ovu bilješku unijeti upućivanje]).

- (4) U skladu s člankom 126. stavkom 7. UFEU-a i člankom 3. stavkom 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1467/97² Vijeće donosi preporuku za dotičnu državu članicu s ciljem okončanja stanja prekomjernog deficita u određenom roku. U skladu s člankom 3. stavkom 4. Uredbe Vijeća (EZ) 1467/97 u toj se preporuci utvrđuje rok od najviše šest mjeseci tijekom kojih dotična država članica treba poduzeti djelotvorne mjere za smanjenje prekomjernog deficita, koji se može skratiti na tri mjeseca kad je to opravdano ozbiljnošću situacije. Isto tako, Vijeće treba preporučiti da država članica primijeni korektivno kretanje neto rashoda³ kojim se osigurava da se deficit opće države smanji i zadrži ispod referentne vrijednosti od 3 % bruto domaćeg proizvoda (BDP) u roku utvrđenom u toj preporuci. Ako je postupak u slučaju prekomjernog deficita pokrenut na temelju kriterija deficita, korektivno kretanje neto rashoda u skladu s člankom 3. stavkom 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1467/97 treba biti u skladu s minimalnom godišnjom strukturnom prilagodbom od najmanje 0,5 % BDP-a kao referentnim mjerilom za godine u kojima se očekuje da će deficit opće države premašiti referentnu vrijednost. Komisija može tijekom prijelaznog razdoblja u 2025., 2026. i 2027. prilagoditi referentno mjerilo kako bi se pri utvrđivanju predloženog korektivnog kretanja neto rashoda za te godine uzelo u obzir povećanje izdataka za kamate, uzimajući u obzir uvodnu izjavu 23. iz Uredbe Vijeća (EU) 2024/1264. Prema potrebi se korektivno kretanje može temeljiti na ažuriranim projekcijama koje Komisija izrađuje primjenom metodologije za analizu održivosti duga. Dotična država članica može obavijestiti Komisiju o pitanjima specifičnima za svoju zemlju koja smatra relevantnima za utvrđivanje korektivnog kretanja.

² Uredba Vijeća (EZ) br. 1467/97 o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita (SL L 209, 2.8.1997., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>), kako je zadnje izmijenjena Uredbom Vijeća (EU) 2024/1264 od 29. travnja 2024. (SL L, 2024/1264, 30.4.2024.).

³ U skladu s člankom 2. stavkom 2. Uredbe (EU) 2024/1263 „neto rashodi” znači državni rashodi bez izdataka za kamate, diskrecijskih mjera na strani prihoda, rashoda za programe Unije koji su u cijelosti pokriveni prihodima iz fondova Unije, nacionalnih rashoda za sufinanciranje programa koji se financiraju sredstvima Unije, cikličkih elemenata rashoda za naknade za nezaposlenost te jednokratnih i drugih privremenih mjera.

- (5) Realni BDP u Bugarskoj povećao se za 3,1 % u 2025. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. očekuje se rast gospodarstva za 2,5 % u 2026. u kontekstu kontinuiranog rasta komponenti domaće potražnje. Očekuje se da će u 2027. isti pokretači doprinijeti rastu realnog BDP-a od 2,2 %. Očekuje se da će stopa nezaposlenosti 2026. dosegnuti 3,7 %, a 2027. 3,9 %. Očekuje se da će se inflacija povećati s 3,5 % u 2025. na 4,2 % 2026. te 2027. dosegnuti 2,6 %.
- (6) Prema podacima koje je Eurostat dostavio 22. travnja 2026.⁴ deficit opće države u Bugarskoj je 2025. iznosio 3,5 % BDP-a. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. predviđa se deficit opće države od 4,1 % BDP-a u 2026. i 4,3 % BDP-a u 2027., što znači da će ostati iznad referentne vrijednosti od 3 % BDP-a. Prema izračunima Komisije⁵ ta kretanja odgovaraju stopi rasta neto rashoda od 12,3 % u 2025. i 5,5 % u 2026. Predviđa se da će strukturni deficit u 2026. iznositi 4,1 % BDP-a, a očekuje se da će u 2027. ostati na istoj razini.
- (7) Dug opće države krajem 2025. iznosio je 29,9 % BDP-a. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. predviđa se njegovo povećanje na 32,3 % BDP-a krajem 2026. i 35,5 % BDP-a krajem 2027., što znači da će ostati ispod referentne vrijednosti od 60 % BDP-a.

⁴ Eurostat Euro Indicators (Pokazatelji za europodručje), objavljeno 22. travnja 2026. Vidjeti: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22042026-ap>.

⁵ Fiskalne statističke tablice s popratnim podacima relevantnima za ocjenu proračunskih politika država članica, SWD(2026) 200 final, Bruxelles 3.6.2026.

- (8) Korektivno kretanje neto rashoda iz ove Preporuke, u kojoj se utvrđuju maksimalne stope rasta neto rashoda, u skladu je s minimalnom godišnjom strukturnom prilagodbom ili strukturnom primarnom prilagodbom od najmanje 0,5 % BDP-a, u skladu s člankom 3. stavkom 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1467/97 i uvodnom izjavom 23. Uredbe Vijeća (EU) 2024/1264. Na temelju makroekonomskih pretpostavki iz Komisijine proljetne prognoze 2026. korektivno kretanje neto rashoda iz ove Preporuke odgovara prilagodbi strukturnog primarnog salda od 0,3 postotnih bodova BDP-a u 2026. i 0,6 postotnih bodova u 2027. Za 2028. i 2029., koje nisu obuhvaćene razdobljem u kojem Komisija može uzeti u obzir povećanje izdataka za kamate, korektivno kretanje odgovara godišnjoj prilagodbi strukturnog salda od 0,5 postotnih bodova odnosno 0,6 postotnih bodova. Korektivno kretanje neto rashoda u 2026. podrazumijeva strukturnu prilagodbu manju od 0,5 postotnih bodova BDP-a, s obzirom na kasno donošenje proračuna zbog kašnjenja u formiranju vlade, ali to se nadoknađuje većom prilagodbom u preostalim godinama.
- (9) Korektivno kretanje neto rashoda iz ove Preporuke zamjenjuje maksimalne stope rasta neto rashoda navedene u točki 1. Preporuke Vijeća od 20. lipnja 2025. o potvrđivanju srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Bugarske⁶.
- (10) Na temelju korektivnog kretanja neto rashoda iz ove Preporuke, Komisijina okvira za srednjoročnu projekciju državnog duga i Komisijine proljetne prognoze 2026., predviđa se da će se deficit opće države smanjiti s 3,5 % BDP-a u 2025. na 2,9 % do 2029.

⁶ Preporuka Vijeća od 20. lipnja 2025. o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Bugarske (SL C, C/2025/3700, 20.8.2025., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/3700/oj>).

- (11) Na temelju korektivnog kretanja neto rashoda iz ove Preporuke, Komisijina okvira za srednjoročnu projekciju državnog duga i Komisijine proljetne prognoze 2026., udio duga opće države u BDP-u nastavio bi se povećavati s 29,9 % BDP-a krajem 2025. na 38,3 % krajem 2029., što znači da bi ostao znatno ispod referentne vrijednosti od 60 % BDP-a.
- (12) Poštovanjem korektivnog kretanja neto rashoda iz ove Preporuke trebalo bi se osigurati trajno smanjenje prekomjernog deficita; konkretne mjere trebalo bi usmjeriti na poboljšanje kvalitete i sastava javnih financija, očuvanje ulaganja i jačanje potencijala rasta gospodarstva. Reformama fiskalne i šire gospodarske prirode trebalo bi na održiv način poboljšati potencijal rasta i otpornosti gospodarstva i poticati fiskalnu održivost.
- (13) Vijeće je 8. srpnja 2025. donijelo Preporuku⁷ kojom se Bugarskoj dopušta odstupanje od maksimalnih stopa rasta neto rashoda iz Preporuke Vijeća C/2025/3700 u razdoblju 2025. – 2028.

⁷ Preporuka Vijeća od 8. srpnja 2025. kojom se Bugarskoj dopušta odstupanje od maksimalnih stopa rasta neto rashoda kako ih je utvrdilo Vijeće na temelju Uredbe (EU) 2024/1263 (aktivacija nacionalne klauzule o odstupanju) (SL C, C/2025/3961, 20.8.2025., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/3961/oj>).

- (14) Fleksibilnost koju pruža nacionalna klauzula o odstupanju trebalo bi uzeti u obzir i u provedbi postupka u slučaju prekomjernog deficita i pri procjeni je li Bugarska poduzela djelotvorne mjere. Stoga se do 2028. korektivno kretanje neto rashoda utvrđeno u ovoj Preporuci dopunjuje dopuštenom fleksibilnošću za povećanje rashoda za obranu⁸ na temelju nacionalne klauzule o odstupanju. Kako se ne bi ugrozila fiskalna održivost, ovom bi Preporukom trebalo utvrditi maksimalnu fleksibilnost, u skladu s Komunikacijom Komisije od 19. ožujka 2025. i Preporukom Vijeća od 8. srpnja 2025. U tu bi svrhu ukupna maksimalna fleksibilnost u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita trebala biti ograničena na fleksibilnost koja nije iskorištena u razdoblju koje prethodi kretanju neto rashoda iz ove Preporuke.
- (15) Prema Komisijinim izračunima⁹ Bugarska je kumulativnu maksimalnu stopu rasta neto rashoda za 2025. koju je Vijeće preporučilo 20. lipnja 2025. premašila za 2,1 % BDP-a. To se odstupanje smanji na 1,4 % BDP-a kad se uračuna fleksibilnost dopuštena Preporukom Vijeća od 8. srpnja 2025., što znači da je iskorištena fleksibilnost na temelju nacionalne klauzule o odstupanju od 0,6 % BDP-a. Stoga je samo dio povećanja rashoda za obranu u postotku BDP-a od referentne godine 2024. koji je iznad 0,6 postotnih bodova prihvatljiv za odobravanje fleksibilnosti u godinama od 2026. do 2028. Osim toga, dostupnu maksimalnu fleksibilnost u tom razdoblju trebalo bi smanjiti s 1,5 BDP-a na 0,9 % BDP-a.
- (16) U skladu s člankom 8. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 1467/97 odluka Vijeća o stavljanju postupka u slučaju prekomjernog deficita izvan snage donosi se na temelju članka 126. stavka 12. UFEU-a samo ako je deficit smanjen ispod referentne vrijednosti od 3 % BDP-a i ako Komisija predviđa da će takav ostati i u tekućoj i sljedećoj godini.

⁸ Rashodi za obranu koje financira država kako je definirano u klasifikaciji funkcija države (COFOG02).

⁹ Radni dokument službi Komisije SWD(2026) 200, „Fiskalne statističke tablice s popratnim podacima relevantnima za ocjenu proračunskih politika država članica”, 3.6.2026.

PREPORUČUJE:

1. Bugarska bi trebala osigurati da stope nominalnog rasta neto rashoda ne budu veće od maksimuma iz Priloga.
2. Stoga bi Bugarska trebala okončati stanje prekomjernog deficita do 2029.
3. Vijeće utvrđuje rok 15. listopada 2026. do kojeg bi Bugarska trebala poduzeti djelotvorne mjere i predstaviti potrebne mjere zajedno sa svojim nacrtom proračunskog plana za 2027., koje treba dostaviti Komisiji i Euroskupini u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 473/2013.¹⁰ Bugarska bi nakon toga trebala izvješćivati o napretku u provedbi ove Preporuke barem svakih šest mjeseci, na proljeće u kontekstu svojeg godišnjeg izvješća o napretku do 30. travnja i na jesen u svojem nacrtu proračunskog plana do 15. listopada, dok se prekomjerni deficit ne ispravi.
4. Bugarskoj se do 2028. dopušta premašivanje maksimalnih stopa rasta neto rashoda kako su utvrđene u točki 1. ove Preporuke u mjeri u kojoj neto rashodi koji premašuju te maksimalne stope rasta nisu veći od manjeg od sljedećih iznosa:
 - a) dijela povećanja rashoda za obranu u postotku BDP-a od 2024. koji je iznad 0,6 postotnih bodova BDP-a; i
 - b) najveće dopuštene preostale fleksibilnosti od 0,9 % BDP-a.
5. U godinama nakon 2028. Bugarskoj se još može dopustiti da premaši maksimalne stope rasta neto rashoda kako su utvrđene u točki 1. u mjeri u kojoj se neto rashodi koji premašuju te maksimalne stope rasta odnose na isporuku vojne opreme za koju je ugovor sklopljen prije kraja 2028. i ako su i dalje u okviru cjelokupnog ograničenja iz točke 4.

¹⁰ Uredba (EU) br. 473/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o zajedničkim odredbama za praćenje i procjenu nacrtu proračunskih planova i osiguranju smanjenja prekomjernog deficita država članica u europodručju (SL L 140, 27.5.2013., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/473/oj>).

6. Kako bi se osiguralo ispravno evidentiranje dodatnih rashoda, Bugarska treba uključiti stvarne i planirane podatke o ukupnim rashodima za obranu (odjeljak 2. klasifikacije COFOG), uključujući ulaganja u obranu (odjeljak 2. P.51 klasifikacije COFOG), te svim rashodima koji se trebaju financirati zajmovima iz instrumenta SAFE koji nisu obuhvaćeni klasifikacijom COFOG-02:

za godine T-4, T-3, T-2 i T-1 (s tim da je godina T tekuća godina) u izvješćima Komisiji (Eurostatu) u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 479/2009¹¹,

- za godine od 2021. do godine T (tekuća godina) u nacionalnim srednjoročnim fiskalno-strukturnim planovima i godišnjim izvješćima o napretku u skladu s člankom 11. stavkom 1., člankom 15. i člankom 21. stavkom 1. Uredbe (EU) 2024/1263,
- za godine T (tekuća godina) i T+1 u nacrtima proračunskih planova u skladu s Uredbom (EU) br. 473/2013.

Ova je Preporuka upućena Republici Bugarskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik

¹¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 479/2009 od 25. svibnja 2009. o primjeni Protokola o postupku u slučaju prekomjernog deficita priloženog Ugovoru o osnivanju Europske zajednice (SL L 145, 10.6.2009., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/479/2014-09-01>).

Maksimalne stope rasta neto rashoda
(godišnje i kumulativne stope rasta, u nominalnom smislu)

Bugarska

Godine		2026.	2027.	2028.	2029.
Stope rasta (%)	Godišnje	4,2	3,4	3,4	3,2
	Kumulativne *	4,2	7,7	11,4	15,0

* Kumulativne stope rasta izračunane su u odnosu na baznu godinu 2025.